

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 2. Maiorem excommunicationem priuare etiam actiua participatione
Sacramentorum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

municatione; non obstante, resinebit habitate suscipien- di sacramenta, quam baptismalis character indelebilis illi tribuit. At tamen executionem ordinis ignoranter suscepa in excommunicatione, non habet ordinatus: sed statim ac no- uerit excommunicationem tenetur ab eiusdem ordinis usu abstinere vt per cap. Illorum De sentent. excommunicationis notat Vgolin. sub finem sequentis §. 3. citans alios.

ADVERTE vero iuxta Nauar. in Enchir. cap. 27. nu. 239. excusari posse eum, qui (re existente occultissima) ad vitandam grauem infamiam aut mortis periculum, post debitam contritionem, qua probabiliter credat se restitutum diuinae gratiae, celebraret aut communicaret. Nam nulla alia ratione valenti eiusmodi periculo obuiare, subuenit lex naturalis de fama & vita seruanda. Qua tamen in re valde circumspcctum esse oportet: nec in re tanti momenti sibi blandiri, cum non sit dandum sanctum canibus Math. 7. iisue qui habendi sint, tanquam Ethnici & Publicani ex seq. cap. 38.

Aduerte praeterea, quod vt non est licitum excommuni- cato sacramenta percipere: ita nec licitum est illa ei minist- rare: vt pluribus aliis citatis docet Vgolinus in eodem cap. 7. §. 1. Patetque ex cap. Excommunicamus. 1. §. Crederetis, versus Sane Clerici, De haereticis, & ex cap. Episcoporum, De priuilegio in 6. Excipitur tamen casus in quo ministrans sacramentum ignorat eum cui administrat esse excommuni- catum: aut sit quidem excommunicatum esse, sed is est occultus, & publice petit ministrari sibi aliquid Sacra- mentum, vt Eucharistiam. Nam ne diffametur, minist- randum est ei: pro quo facit quod Dominus Eucharistiam ministraverit ludae proditori, quem cognoscebat sumere indigne.

Quaerenti autem: An si defuerit ignoratio excusans, excommuni- catio reddat sacramenta quae excommunicatus recipit, inualida nullaque: ita vt debeant iterari. Respondendum est de ceteris quidem Sacramentis certum esse quod exco- municatio non reddat ea inualida (qua de re videri possunt Sot. in 4. dist. 22. q. 1. ar. 1. Nauar. in Enchir. c. 27. n. 36. Couar. ad cap. Alma mater 1. par. §. 6. n. 5. & 6. & Vgolin. in prius cit. §. 2.) ita vt ite- randa non sint si nullus alius obex positus sit in illorum susce- ptione. De poenitentiae tamen Sacramento, seu de absolutione Sacramentali aliq. dubitationem esse: de qua quid tenen- dum sit exposuimus in fine praeced. lib. 6. Cui quidem expo- sitioni congruet, atque adeo regule iuris receptissimae. Quod poenae & odia restringi debeant: tenendum est, eo quod hic dicitur excommunicatum passiuam sacramentorum participatio- nem priuari; in dicitur non quidem, quod sacramenta quae exco- municatus receperit sint nulla, sed tantum quod is sub mortali prohibitione sic illa recipere: adeo vt mortaliter peccet illa reci- piendo, neque consequatur diuinam gratiam: quae est effectus fructusque potissimus eiusmodi participationis. De qua re Vgolin. in cod. c. 7. §. 3. Vt autem sacramentorum, sic & sacra- mentali participatione fructuosa priuatur excommunicatus: quia talium spiritualis fructus pendet ex merito & applicatione Ecclesiae, quae non intendit, communibus suis suffragiis ipsum iuuare, prout idem author plenius declarat.

CAPVT II.

Maiorem excommunicationem priuare etiam actiua participatione Sacramentorum.

SVMMARIVM.

- 3 Non esse licitum excommunicato administrare sacramenta, cum qua moderatione sit accipiendum.
- 6 Quatenus possit excommunicatus etiam non toleratus, sacra- menta conferre.
- 7 Collata ab eodem sunt valida, excepto poenitentiae sacramento, extra mortis articulum collato.
- 8 Obseruandum de sacramento Ordinis collato ab excommunicato.

DE hac priuatione constat ex cap. Illud, §. Licet, De Cle- rico excomm. ministr. & ex cap. Engestrudam 3. q. 4. & per rationes quas habet Vgol. De censuris tab. 2. cap. 7. §. 4. Quo fit vt excommunicatus peccet mortaliter administran- do sacramenta, prout expressit Couar. ad cap. Alma mater 1. par. §. 6. num. 5. & post ipsum atque alios Vgol. in cit. §. 4. nu. 4.

Quod tamen est cum aliqua moderatione intelligendum. Si enim excommunicatus talis sit, quem ex priuilegio Concilij Const. int. ceteri non tenentur vitare, & aliquis ab ipso tan- quam pastore suo debite postulet sacramentum aliquod sibi conferri, potest conferre abique peccato, & irregularitate vt docet Sotus in 4. dist. 1. quest. 5. art. 6. propos. 6. & dist. 22. quest. 1. art. 4. col. 2. Nauar. in Miscell. 47. D. oratione, n. 3. & alij quorum meminit Henriquez in 1. par. suae summae lib. 13. cap. 6. l. 1. V. in margine. Rationes ipsorum sunt: tum quod si Parochus Parochia- no petenti sacramenta non possit ea conferre absque peccato, merito ipse a collatione se subtraheret; & ad confrendum, cum serupulo sollicitaretur ab aliis: quod vtrumque alicuius est ab Ecclesiae mente censendum timoratis conscientis per ante memoratum priuilegium Concilij Constantiensis. Nec obstat excommunicatum in nullo relaxari per tale pri- uilegium, vt in eodem exprimitur: quoniam illi in hac re non fauetur in relaxationem, sed in restrictionem: vt cogatur sustinere onus a quo, praetextu excommunicationis poterat se excusare. Aduerte vero talem excusationem a peccato intelligendam esse, de excommunicato per memo- ratum priuilegium tolerato, quem peccati propter quod excommunicatus est, aliorumque omnium suorum mor- talium praenitet: adeo vt nihil aliud obstei quam excommuni- catio.

PORRO quantumcumque Sacerdos sit excommuni- catus de numero vitandorum, hoc est, vel sit nominatim de- nunciatus, vel notorius Clerici percussor, potest, etiam non Parochus, in extrema necessitate, mortis veariculo, cum non est alius minister, sacramentum baptismi conferre absque pec- cato, ex D. Thoma 3. part. quest. 82. art. 7. ad 2. et si id non pos- sit (iuxta Syluestrum verbo Excommunicatio tertio in effe- ctu 22.) nisi vt laicus, hoc est, sine solemnitate, cum id suffi- ciat ad satisfaciendum necessitati. Potest etiam pari ratione, dare absolutionem sacramentalem, prout exposuimus in lib. 1. cap. 7. sub initium.

Siquis quaerat, an excommunicatio maior non tantum faciat vt mortaliter peccet excommunicatus Sacramenta conferendo: sed etiam vt collata sint inualida. Responde- tur cum Couarruua in citato num. 5. & sequentibus, atque ex aliis quorum meminit Vgolinus tabul. prima cap. 13. num. 16. si non sit aliunde impedimentum, Sacramenta collata ab excommunicato, esse valida. Poena enim Ecclesiastica non est, vt Sacramenta ab excommunicato vel suscepta, vel col- lata irrita sint; sed vt licite & absque peccato suscipi aut con- ferri non possint; excepto tamen poenitentiae sacramento, quod in conferente requirit iurisdictionem, iuxta illud Concilij Tridentini, sess. 14. cap. 7. Verissimum esse synodus haec confirmat: nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam Sacerdos in eum profert in quem ordinariam aut subdelegatam non habet iurisdictionem. Nam excommuni- catus, qui est de numero vitandorum, caret omnino, si non iurisdictione, factam vti iurisdictionis, iuxta cap. A. probandum, De sententia & re iudic. Et ratio est ex Diuo Thoma in 4. dist. 2. quest. 2. artic. 2. quae sunt, quia non potest iurisdictione vti nisi communicando eum iis, quos vitare aut a quibus vitari debet ex praeccepto Ecclesiae. Proindeque impensa ab ipso absolutio nulla est: quod expresse tenent Nauar. in Enchir. cap. 9. num. 6. Medina Cod. De Con- fess. quest. 22. Couar. in citato §. 6. num. 7. conclus. 6. Vbi eam esse sententiam omnium annotat. Addens in sequenti con- clus. septima id procedere etiam si Poenitens ignoret se tali- ter excommunicato confiteri; adeo vt postquam habue- rit eius rei notitiam teneatur iterare confessionem. Pro cuius limitatione vide dicta in libro primo cap. 10. num. 116. & 117. ac excipe articulum mortis: in quo impensa absolutio etiam ab excommunicato vitando, valida est, prout Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 271. vers. 7. bene deducit ex eo quod in Concilio Trident. hoc citato generaliter & absque excep- tione dicatur in Ecclesia Dei semper custoditum fuisse vt nulla sit reseruatio in articulo mortis, ideoque omnes Sa- cerdotes, quoslibet poenitentes a quibusvis peccatis & cen- suris absolvere posse. Inde enim patet vt praecceptum de non furando, sic praecceptum de non vtendo iurisdictione,

non obligare in extrema necessitate. Pro qua ratiō faciunt tradita per Couar. ad cap. Alma mater; r. par. §. 6. num. 8.

8. De sacramento. Ordinis illud peculiariter occurrit hoc loco obseruandum cum Couar. in *preceden. num. 6. & aliis*, quorum meminit Vgolinus *lib. 2. cap. 7. §. 4. sub finem*: quod et si collatum ab Episcopo excommunicato sit validum, imprimaturque characterem: eum tamen qui illud suscipit; siue sciat, siue ignoret collatorem excommunicatum esse, suspendi ab illius executione donec dispensationem sit consecutus: quam solus Papa dare potest si scien, aut per ignorantiam crassam susceperit. Si autem per ignorantiam probabilem, à proprio Episcopo; qui in eo actu minime deliquerit. Ita Couar. ibi dem: pro eo que est textus in cap. Cum illorum, §. final. De sent. excommun. & in cap. tam primo, quam vltimo. De eo qui Ordinem furtiuo suscipit. Procedit autem iuxta Nauar. in *Enchir. cap. 27. num. 241.* cum collator ipse est ex illis excommunicatis qui vitari debet: quia communicatio cum aliis permittitur, etiam in diuinis, p̄t̄ Extrauag. Ad euitanda, de qua dicemus in cap. vltimo.

CAPVT III.

Privare item passua participatione communium precum Ecclesie.

S V M M A R I V M.

9. Quia dicitur communis Ecclesie preces quibus maior excommunicatio priuat.
10. Difficultas, an excommunicatus per resipisceniam, antequam absoluat, si et particeps precum Ecclesie.
11. Pars negans probabilior.
12. Quomodo Ecclesia in die veneris sancto oret pro hereticis & similibus: & quod Ecclesia preces faciat per ministros peccatores non careant fructu.
13. Excommunicatus per penitentiam restitutus diuina gratia, non priuatur fructu sacrificij Missæ.
14. Oblationem excommunicati non licet admittere.
15. Exceptiones quas id patitur.
16. De eo quod excommunicatus prohibetur sepeliri in loco sacro.
17. De pollutione Ecclesie per excommunicati in ea sepulturam, & de eiusdem reconciliatione.
18. De celebrante in Ecclesia taliter polluta: aut donante excommunicatum Ecclesiastica sepelitur.
19. Excommunicatio lata in sepelientes in loco sacro excommunicatum.

9. **E**CCLĒSIA, Catholica sua membra facit, & ab iniuriis hostium protegit, non modo Sacramentorum usu, sed etiam precibus. Sicut ergo communis consensus est, excommunicationem maiorem priuare Sacramentorum participationem tam actiua quam passua: sic etiam est, quænam modum habet Couar. ad c. Alma mater priua par. §. 6. n. 2. proposit. 2. priuare participationem earum precum quas factas per Clericos, & ministros suos publicos, Ecclesia Christi fidelibus tanquam membris ex quibus coalescit, in eandem communiter applicari, siue in celebratione Missæ, siue in publica resolutione aliorum diuinorum officiorum, siue in publicis supplicationibus, quas vocant processiones. De qua re late in citato §. & duobus preced. Couar. ac post ipsum Vgolinus *tab. 2. cap. 9.* Intelligere vero cum ipso Couar. & aliis quos commemorat in sequenti §. 7. num. 5. conclus. 2. si excommunicatio iusta sit: vel vt clarius loquitur Richardus in *4. distin. 18. artic. 7. quest. 2.* iusta de causa inflicta sit. Iniusta enim de causa inflicta, non excludit ab ea generali Ecclesie intentione, quæ sit secundum arbitrium Dei, non secundum arbitrium, & errorem hominum, ex capite. Illud plane, si quest. tertia.

10. Quod si quis opponat fieri posse vt excommunicatus resipiscat à peccatis, & per contritionem restitatur gratia Dei, antequam ab excommunicatione, etiam iniusta, absoluat, vt de hoc vt tanquam Dei amicus, ac secundum Deum, membrum viuum Ecclesie, particeps sit bonorum operum eiusdem Ecclesie. Respondendum est duobus modis (quam distinctionem ex D. Thoma, Adriano & Palud. usurpat Couar. in cit. §. 6. num. 1.) alioquem esse posse participem bonorum operum quæ fiunt in Ecclesia. Altero ex quadam natura rei: nempe quod tanquam viuum Ecclesie membrum idoneus sit ad participandum bonis, quæ mutuo quodam influxu membra Ecclesie censentur sibi inuicem communicare hoc nomine, quod iusti, eo quod iusti sunt, facilius impet. Et, & citius exaudiuntur à Deo propter alios, cum quibus harmonia & amicitia coniunguntur. Altero modo ex intentione Ecclesie: quæ preces suas per ministros suos communi nomine fidelium ita fundit, vt non intendat ipsis omnibus applicare earum fructus. Quicquid sunt: tunc satisfactio nis pro peccatis eorum qui iam restituti sunt diuinæ gratia: tum impetrationis auxilij ad sanctam conseruationem, & ad defensionem aduersus Demones in circuitu, etiam eorum qui adhuc sunt in peccato, atque ad ipsorum conuersionem. Atque isto modo contingit vt precibus Ecclesie priuetur excommunicatus maiore excommunicatione: quia non intendit Ecclesia, vt is ex talibus precibus fructum vllum percipiat. Quod quidem iacturam damnumque illi adferre, dubium non est consideranti, quod superfluum esset peculiari intentione pro aliquo orare, nisi fructum maiorem perciperet ex precibus factis, quam non factis ipsius intentione.

Quid quid igitur dicat Couar. in eodem §. 6. num. 4. (vt ad rem veniamus) tenendum est cum Soto in *4. dist. 22. quest. 7. art. 1.* prout tenet Suarez *tomo 5. in 3. par. D. Thoma, disput. 9. sect. 3.* per resipisceniam sine absolutione, excommunicatum non restitui communium precum Ecclesie participationi, qua per excommunicationem priuatur. Id enim satis aperte deducitur ex cap. Cum desideres, & ex cap. Sacro De sentent. excommun. & apertius ex cap. A nobis 2. eod. tit. vbi hæc ratio tangitur: quod per penitentiam tollatur contumaciæ culpa, non autem vinculum excommunicationis, propterea ab Ecclesia iniectum: quod debet tolli ab ipsa Ecclesia, quæ illud iniicit. Iuratum que procedit quantumcumque excommunicatus iurauerit se Ecclesie obtemperaturus: & parti satisfacturum: imo re ipsa satisfecit vt recte Vgolinus notat De censuris *tab. 2. cap. 6. num. 5.* per citat. cap. Cum consideres, & rationem propositam. Neque vero vlla est in ea re iniustitia Ecclesie, quantumcumque excommunicatus resipuerit, & Dei amicus sit: sicut nec in supplicio quo afficitur homicida, postquam per cordis contritionem consecutus est à Deo veniam. Quæ de re plenius Suarez in citata sect. 3.

ADVERTE etiam preces communi nomine Ecclesie factas, etiam per malum ministrum, esse semper cum fructu: quoniam eadem Ecclesia semper est in gratia. Neque obest malitia ministri: sicut nec malitia serui, per quem bonus dominus dat propter Deum elemosynam, impedit huius meritum.

ADVERTE tertio excommunicationem non priuare fructu sacrificij Missæ, excommunicatum per penitentiam diuinæ gratia restitutum, sicut priuat fructu communium precum: quia enim sacrificium Missæ effectum habet tantum in iis qui per fidem & charitatem Christo vniuntur ex D. Thoma *3. par. q. 79. art. 7. ad 2. ff. vt sicut excommunicatus, non ob excommunicationem, sed ob peccatum propter quod in eam incurrit, priuatur charitate: ita etiam priuatur fructu sacrificij Missæ: ille vero omnis qui in charitate est, participet eo fructu quantumcumque sit excommunicatus: quod Couar. exprefit ad cap. Alma mater *par. 1. §. 6. num. 2.**

ADVERTE quarto, huc reduci posse, quod habetur ex cap. Sacris. De sentent. excommunic. & bene tractatur ab Vgolino De censuris, *tab. 2. cap. 9. §. 4.* Ecclesie ministros non debere accipere oblatum ab excommunicato, vt diuina officia pro ipso faciant. Quod idem author post alios per ipsum citatos, docet procedere, etiam si non ille, sed alius pro illo offerat: quia qui per alium facit, per se ipsum facere videtur.